

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120201517
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4120201517.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: W. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX, o zaplatenie 2 396,36 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 22. februára 2021, č. k. 16Csp/8/2020-112, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 396,36 eura s spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 396,36 eura od 27. 06. 2017 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej v texte len „ObZ“), § 39, § 39a, § 52 ods. 1, 2 a 4, § 53 ods. 6 a 9, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len „OZ“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „ZoSÚ“). Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zo zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXXXXXXX zo dňa 23. 10. 2013 (ďalej v texte len „zmluva“) zistil, že žalovaná ako dlžník požiadala spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľa o poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru (nazvaného ako pôžička - v časti IX. - v bode 2. „definície“ je definovaná pôžička ako bezúčelový spotrebiteľský úver) vo výške 5 000 eur, so splátkami 133,07 eura bez poistenia mesačne, pri počte 60 mesačných splátok. Mal preukázané, že zmluva, ktorej súčasťou boli aj všeobecné podmienky, bola podpísaná žalovanou a právnym predchodcom žalobcu. Poistenie úveru dojednané medzi stranami nebolo, pretože žalovaná využila možnosť zvoliť si čerpanie úveru bez uzavretia poistenia. Zo zmluvy vyplýval termín konečnej splatnosti 10/2018. Celková čiastka, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť veriteľovi predstavovala sumu 7 984,20 eura, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 2 984,20 eura. Z časti IX. zmluvných podmienok, bod 6.2 vyplývalo, že pokiaľ nebolo stanovené v zmluve inak, splátky boli splatné 20. dňa v mesiaci. V časti 12.4 veriteľ precizoval právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky a v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jedenej splátky pod dobu dlhšiu ako 3 mesiace a Spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred. Z časti I. vyplývalo, že žalovaná poskytla právnemu predchodcovi žalobcu svoje osobné údaje, a to svoje meno a priezvisko (rodné priezvisko), rodné číslo a číslo občianskeho preukazu. Rovnako uviedla

svoj rodinný stav, spôsob bývania, svoje vzdelanie. Z časti II. zmluvy mu bolo zrejmé, že veriteľ zisťoval údaje žalovanej o jej zamestnaní a finančnej situácii, keď mu táto uviedla svoje súčasné zamestnanie, ako aj skutočnosť, že bola zamestnaná na dobu neurčitú, priemerný mesačný príjem (980 eur), celkovú výšku mesačných nákladov (200 eur), ako aj počet vyživovaných osôb (0). Z predžalobnej upomienky zo dňa 26. 04. 2017 zistil, že veriteľ upozornil žalovanú, že je v omeškaní so zaplatením splátky splatnej 02/2017, a že bol oprávnený úver zosplatiť. Z doručky mal preukázané, že žalovaná si uvedenú zásielku neprebrala v odbernej lehote, keďže listina bola uložená na pošte odo dňa 12. 05. 2017 a vrátená dňa 23. 05. 2017. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 21. 06. 2017 vyplývalo, že veriteľ úver zosplatiť. Z notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. J. L. dňa 11. 12. 2017 N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 zistil, že bol schválený projekt rozdelenia zlúčením tak, že veriteľ zanikol a jeho právnym nástupcom bol právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB a.s.) a VÚB Leasing, a.s. Z prílohy č. 1 k projektu vyplývalo, že táto pohľadávka prešla na žalobcu. Z výpisu z obchodného registra veriteľa mal preukázané, že zanikol 31. 12. 2017 výmazom z obchodného registra.

3. Rezultoval, že v konaní nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanou existoval záväzkový vzťah na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 23. 10. 2013 podľa § 497 ObZ a aj to, že veriteľ pri uzatváraní a plnení z tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti teda ako dodávateľ a žalovaná, ktorá je fyzickou osobou, tak nekonala, čiže bola spotrebiteľom, preto považoval uvedenú zmluvu za spotrebiteľskú podľa § 52 OZ, na ktorú sa vzťahuje aj ZoSÚ. Posudzoval dohodnutú odplatu a jej zákonnosť podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy s tým, že komentár k tomuto ustanoveniu, že „od 01. 06. 2010 (pozri § 879m OZ) pre všetky zmluvy o odplatnom poskytovaní peňažných plnení spotrebiteľom platí, že odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. V praxi ide o odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v obdobných prípadoch, a to bez ohľadu na to, aký subjekt poskytuje peňažné prostriedky. Z hľadiska posúdenia „obdobnosti prípadov“ sa prihliada na okolnosti, ktoré sú uvedené v druhej vete § 53 ods. 6 OZ. Bude sa teda zohľadňovať: a) finančná situácia spotrebiteľa, b) spôsob a miera zabezpečenia záväzku spotrebiteľa (pozri § 53 ods. 7 OZ), c) objem poskytnutých finančných prostriedkov, d) lehota splatnosti poskytnutých finančných prostriedkov.“ Zistil, že RPMN od 1 do 5 rokov pri výške úveru od 1 500 eur do 6 500 eur, vzťahujúca sa na prejednávany prípad bola vo výške 20,54 % (údaje zistené zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2013 na stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky). Pretože zo zmluvy vyplývalo, že odplata bola dohodnutá vo výške 22,2 % ročne (v takej istej výške aj zmluvný úrok, teda bola tvorená len úrokom), dôvodil, že táto podstatne neprevyšovala odplatu vo výške 20,54 %, ktorá bola požadovaná v obdobných prípadoch za spotrebiteľské úvery, prevyšovala ju len nepatrne. Výšku požadovanej odplaty v uvedenom prípade považoval za súladnú s právnymi predpismi, ako aj s dobrými mravmi. K tvrdeniam žalovanej, že výška RPMN predstavovala výšku 6,06 % x 2, teda 12,12 %, uviedol, že takýto údaj bol nesprávne zistený a nezodpovedal realite. Žalovaná ďalej v konaní namietala nesprávny výpočet RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere a to po zadaní požadovaných údajov do kalkulačky dostupnej na webovej lokalite www.ekonomika.sme.sk, preto zadal požadované údaje aj do interaktívnej kalkulačky na stránke www.fininfo.sk a zistil, že celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ vrátiť (7 984,20 eura), rovnako tak RPMN, bola v zmluve uvedená v správnej výške, respektíve v prípade samotnej RPMN s minimálnou odchýlkou, ktorá bola podľa výpočtu interaktívnej kalkulačky vo výške 21,95 % (v zmluve bola RPMN dohodnutá vo výške 22,2 %). Mal za to, že táto skutočnosť nespôsobila zákonný postih nesprávneho uvedenia RPMN v zmluve, t. j. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (podľa § 11 ods. 1 písmeno d) ZoSÚ), jednak s poukazom na minimálnu odchýlku medzi uvedenými RPMN, ktorej existencia bola prirodzená, keďže doposiaľ neexistuje Národnou bankou Slovenska jednotná kalkulačka na výpočet RPMN pre účely súdneho spotrebiteľského konania. Zvýraznil, že online sú dostupné viaceré úverové kalkulačky, ktoré v každom jednom prípade poskytnú údaj, ktorý v porovnaní s inými dostupnými kalkulačkami nie je zhodný. Do vyššie uvedenej interaktívnej kalkulačky zadal výšku splátky (133,07 eura) a zistil, že ním zistené údaje plne korešponujú s údajmi uvedenými v zmluve. Dodal, že pokiaľ žalovaná použila pre účely výpočtu RPMN inú úverovú kalkulačku, túto nepovažoval za hodnovernú, pretože predmetná kalkulačka, ako je všeobecne známe (notoriety netreba dokazovať), považovaná za veľmi nepresnú, tým pádom aj skreslila údaje, ktoré bolo potrebné následne zistiť. S poukazom na vyššie uvedené, námietky žalovanej ohľadne nesprávneho uvedenia RPMN súd považoval za právne irelevantné a to s poukazom na vyššie uvedený výklad a daný úver nepovažoval za bezúročný a bez poplatkov.

4. K žalovanou vznesenej námietke neuvedenia dátumu jej narodenia do zmluvy dôvodil, že bola bez významu, pretože podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy bolo obligatórnou náležitosťou len uvedenie mena, priezviska a adresy trvalého pobytu spotrebiteľa. Dodal, že veriteľ uviedol pre účely identifikácie osoby žalovanej aj ďalšie údaje (rodné číslo, rodné priezvisko), ktoré dopísal do zmluvy.

5. K spochybňovaniu uvedenia neúplného, resp. nie úplne konkrétneho, dátumu splatnosti, a to pre údaj konečnej splatnosti vyjadrený mesiacom a rokom, t. j. 10/2018, dôvodil, že žalobca uviedol v zmluvných podmienkach v časti IX. zmluvných podmienok, bod 6.2, že pokiaľ nebolo stanovené v zmluve inak, splátky sú splatné 20. dňa v mesiaci. Zastal názor, že pokiaľ vyplýval termín splatnosti splátky z podmienok, ktoré boli súčasťou zmluvy (podpísané žalovanou), nemohlo byť problematické určiť termín poslednej splátky (tým aj termín konečnej splatnosti), pokiaľ mala k dispozícii rok a mesiac, v ktorom príde k zaplateniu poslednej splátky. Dospel k záveru, že žalovaná mohla bez akýchkoľvek problémov vyvodiť termín konečnej splatnosti zo zmluvy a zmluvných podmienok, keďže jej v tom nebránila akákoľvek objektívna prekážka. Aj napriek skutočnosti, že žalovaná nenamietala dohodnutý zmluvný úrok v zmluve, podrobil prieskumu predmetnú spotrebiteľskú zmluvu aj v tejto časti, a to z dôvodu poskytnutia vyššej ochrany slabšej strane sporu. Predovšetkým posudzoval, či bol dojednaný úrok vo výške 22,20 % v súlade s dobrými mravmi (§ 39), súčasne aj či nešlo zo strany veriteľa, respektíve žalobcu, o úžernické konanie, ktoré by mohlo byť postihnuté ustanovením § 39a OZ. Zvýraznil, že maximálna výška úrokov pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nebola v čase poskytnutia úveru žiadnym právnym predpisom limitovaná a bola ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nepovažoval ju za neobmedzenú s poukazom na ust. § 39 OZ. Dôvodil, že o rozpornosť výšky úrokov s dobrými mravmi pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky podstatným spôsobom (podľa názoru súdu aj viac ako 3 x) presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Dodal, že napriek tomu, že predmetný úver bol poskytnutý nebankovým subjektom, dojednanie úrokov nemohlo výrazne prekračovať úrokové sadzby oproti bankovým subjektom. Zo stránky www.nbs.sk zistil, že v čase uzavretia zmluvy 10/2013 bola priemerná úroková sadzba pre úvery so splatnosťou 1 až 5 rokov určená pre domácnosti vo výške 11,45 %. Hoci dojednaná výška úrokovej sadzby v zmluve o spotrebiteľskom úvere (22,20 %) prevyšovala priemernú úrokovú sadzbu pre obdobné úvery (avšak nie podstatne), nedospel k záveru o jej rozpornosti s dobrými mravmi podľa § 39 OZ, resp. k záveru o úžerníckom konaní zo strany žalobcu (jeho právneho predchodcu) podľa § 39a OZ. Zvýraznil, že ustálená súdna prax doposiaľ konkrétne neprišla k jednotnému záveru ohľadom toho, aká výška úrokovej sadzby je v rozpore s dobrými mravmi a v tejto súvislosti poukázal na to, že pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti prímeru bánk, ktorá by bola neprijateľná a odporovala dobrým mravom. V prejednávanom prípade výška dojednaného úroku neprevyšovala 2-násobok priemernej výšky úrokovej sadzby pri obdobných úveroch, preto považovať dojednanú úrokovú sadzbu za platnú.

6. Vo vzťahu k ostatným námietkam žalovanej vysvetlil právnu úpravu zosplatnenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch, v zmysle ktorej len vtedy môže dôjsť k uplatneniu práva na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ, ak je splnená okrem iného podmienka omeškania úhrady konkrétnej splátky po dobu 3 mesiacov a neuhradenia tejto splátky ku dňu zosplatnenia úveru. Pri splátke neuhradenej a splatnej ku dňu 02/2017 (20. 02. 2017) potom mohol žalobca uplatniť právo na zosplatnenie úveru najskôr po dátume 20. 05. 2017, čo aj v predmetnom prípade právny predchodca žalobcu realizoval. Teda medzi splatnosťou nezaplatennej splátky a dňom, ku ktorému veriteľ vyhlásil predčasné zosplatnenie úveru uplynuli aspoň tri mesiace a zároveň bola spotrebiteľka na možnosť predčasného zosplatnenia úveru upozornená najmenej 15 dní pred jeho zosplatnením, konkrétne bola upozornená listom zo dňa 26. 04. 2017, ktorý jej nebol doručený, pretože žalovaná si list uložený na pošte dňa 12. 05. 2017 neprebrala v odbernej lehote (zasielaný na adresu zo zmluvy). K námietke žalovanej, že pre absenciu doručky k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, neboli splnené podmienky pre mimoriadne (predčasné) zosplatnenie úveru uviedol, že samotné zosplatnenie úveru bolo dohodnuté v zmluvných podmienkach a to v bode 12.4., ktoré boli súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú podpísala žalovaná. Žalovanej bolo oznámenie doručené podľa časti IX. bod 15.2 aj keď si ho neprebrala v odbernej lehote (najneskôr dňom vrátenia žalobcovi dňa 23. 05. 2017). Keďže sa predžalobná upomienka dostala do dispozičnej sféry žalovanej, veriteľ následne využil možnosť predčasného zosplatnenia úveru, ku ktorému úkonu síce nepredložil doručku alebo doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu, avšak jeho názoru súdu mala listina o zosplatnení úveru viac-menej

deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovanej s obsahom listiny o zosplatnení úveru, napríklad oboznámením sa so žalobou, ktorej prílohou bol aj list o zosplatnení úveru. Žalovaná tak pozitívne vedela aj s ohľadom na bod 12.4 zmluvných podmienok, aké dôsledky bude mať pre ňu nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú žalobca zosplatnil úver v celku. Uzavrel, že boli splnené aj podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Na námietku žalovanej vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii s poukazom na § 92 ods. 8 Zákona o bankách dôvodil, že žalovaná bola v čase začatia konania, kedy bola vlastníkom pohľadávky banka, nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so s plnením tohto záväzku voči banke, a aj samotnú žalobu považoval za písomnú výzvu žalovanej na plnenie, pretože jej nesporne bola doručená. Keďže pohľadávka bola postúpená z banky na žalobcu podľa § 524 ods. 1 OZ a bolo preukázané splnenie podmienok na platné postúpenie tejto pohľadávky a žalovaná bola s postúpením oboznámená podľa § 526 ods. 1 OZ najneskôr zo strany súdu (doručením uznesenia o zmene strany sporu), považoval žalobcu za aktívne legitimovaného na vymáhanie pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal na absolútne zavádzajúce tvrdenia žalovanej o nedoručení oznámenia postúpení pohľadávky, pretože po zadaní čísla zásielky (z poštového podacieho hárku žalobcu) zistil, že zásielka bola žalovanej doručená dňa 04. 08. 2020, keďže jej bola zásielka na pošte v L. vydaná (úradný záznam zo dňa 22. 02. 2021). Tento dôkaz vykonal aj bez návrhu strán s poukazom na § 185 ods. 2, ods. 3 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže musel skúmať procesné podmienky ex offa, ako aj pre skutočnosť, že skutkové tvrdenie žalovanej ohľadne nedoručenia zásielky nasvedčovalo tomu, že bolo rozporné so skutočnosťou. Nad rámec uvedeného poznamenal, že návrh žalovanej uplatnený v odpore nepovažoval za vzájomný návrh, pretože žalovaná nenavrhol, aby bolo prisúdené viac, než navrhol žalobca (§ 147 ods. 2 CSP), preto odpor vyhodnotil po obsahovej stránke ako prejav procesnej obrany a to vo forme možnej tzv. kompenzačnej námietky. Keďže však nevzhliadol dôvod na určenie bezúročnosti a bezpokatkovosti úveru, túto námietku zo strany žalovanej vyhodnotil ako nedôvodnú.

7. Za nesporne preukázané mal splnenie si povinností zo zmluvy právnym predchodcom žalobcu, ako aj to, že žalovaná si svoje povinnosti platiť riadne a včas nesplnila a s platením splátok úveru sa dostala do omeškania podľa § 517 ods. 1 a 2 OZ, preto jej uložil povinnosť zaplatiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. Základná úroková sadzba ECB bola dňa 27. 06. 2017, od kedy žalobca požadoval úroky z omeškania priznať v žalobe, 0 % a žalobcovi tak priznal úrok z omeškania o 5 bodov vyšší, pretože dňa 27. 06. 2017 (21. 06. 2017 - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti + 5 dní doba obvyklá na doručenie obvyčajnej listovej zásielky) už bola žalovaná preukázateľne v omeškaní s plnením svojho peňažného dlhu. Zároveň z úradnej povinnosti skúmal, či právo veriteľa nebolo premlčané a to s poukazom na ustanovenia § 54a a § 879v OZ, keďže konanie sa začalo po účinnosti uvedeného ustanovenia. Konštatoval, že veriteľ si právo na zaplatenie celého úveru podľa § 103 OZ mohol žalobou na súde uplatniť najskôr dňom 21. 02. 2017 (deň nasledujúci po zosplatnení úveru pre nezaplatenie splátky splatnej 02/2017, t. j. 20. 02. 2017). Toto právo si uplatnil 31. 01. 2020 v trojročnej premlčacej dobe, ktorá by uplynula dňa 021. 02. 2020, preto právo veriteľa na zaplatenie dlžnej sumy nepovažoval za premlčané.

8. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania právne oprel o ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a v konaní úplne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%.

9. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Napadnuté rozhodnutie považovala za neracionálne v jeho základe a za arbitrárne. Namietala, že zmluva neobsahovala písomnú formu, neobsahovala termín konečnej splatnosti, namietala tiež neplatnosť zosplatnenia úveru, pre nedodržanie postup podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ veriteľom. Tvrdila, že v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zákon vyžaduje dva úkony, prvým je výzva v zmysle § 53 ods. 9 OZ a druhým je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Mala za to, že žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o mimoriadnej splatnosti dlhu do jej dispozičnej sféry pred doručením žalobného návrhu a neboli tiež splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, pretože nestačilo len priložiť list bez doručky k žalobe, ako tvrdil súd prvej inštancie. Zosplatnenie úveru žalobcom považovala za neplatné. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru sa nedostalo do jej dispozičnej sféry a nemala vedomosť o uvedenej situácii, ktoré tvrdenie podporila odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 01. 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010.

10. Žalobca vo svojej replike označil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu za vecne správne, pretože súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť. Zvýraznil, že predložená úverová zmluva spĺňa všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a odkázal na aktuálny právny názor vyjadrený v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09. 11. 2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a D. I., ktorým sú slovenské súdy viazané. Podporne poukázal i na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ vo vec C-331/2018.

11. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

12. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

14. Podľa § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

15. Predmetom tohto konania je žaloba právneho predchodcu žalobcu (spoločnosť VÚB, a. s.), ktorou sa domáhal od žalovaného zaplata sumy 2 396,36 eura, spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 27. 06. 2017 do zaplata. Žalobu odôvodnil tým, že je na základe zlúčenia právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., ktorá dňa 23. 10. 2013 uzavrela so žalovanou zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej jej poskytla pôžičku vo výške 5 000 eur. Podľa zmluvy mala pôžičku žalovaná splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 133,07 eura až do celkovej sumy 7 984,20 eura, pričom žalovaná do dňa podania žaloby uhradila sumu 5 309,29 eura. Pre porušenie platobnej disciplíny žalovanou ju listom zo dňa 26. 04. 2017 vyzval (predžalobná upomienka) k úhrade dlžných splátok, na čo jej poskytol dodatočnú lehotu viac než 30 dní a upozornil ju, že ak nedôjde k úhrade aspoň najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Pretože dlžné splátky neuhradila, úver dňa 19. 06. 2017 zosplatiť, o čom ju informoval listom zo dňa 21. 06. 2017. Zaplata zákonných úrokov z omeškania požadoval od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, pretože bolo zasielané obyčajnou listovou zásielkou a obvyklá doba jej doručenia je najviac 5 dní. Pripojil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku, doručku k predžalobnej upomienke, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti, notársku zápisnicu a opis rozdelenia majetku.

16. Odvolací súd považuje za potrebné úvodom sa vyjadriť k odvolacím námietkam žalovanej, konkrétne k ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie

hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. Žalovaná namietala rozsudok súdu prvej inštancie aj z dôvodu § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. K žalovanou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, čo znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

17. Žalovaná tiež označila napadnuté rozhodnutie za arbitrárne. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Okrem toho arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. K uvedenému odvolací súd udáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany sporu, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07).

18. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

19. Obsah práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktorý je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/2008).

20. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

21. Odvolací súd pri prejednávaní veci dospel k záveru, že žalovanou namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani jedna vada namietaná žalovanou v odvolaní. Odvolací súd sa plne stotožňuje s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý správne žalobe vyhovel a zrozumiteľným, spôsobom uviedol dôvody, pre tak učinil. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo odôvodnené absolútne vyčerpávajúco odôvodnené, odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 OSP). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Aj keď žalovaná v odvolaní opätovne namietala skutočnosti, ktoré namietala pred súdom prvej inštancie, a s ktorými sa riadne a správne vysporiadal súd prvej inštancie, odvolací súd, po konštatovaní neexistencie procesných väd namietaných žalovanou, na potvrdenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva nasledovné.

22. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané zo zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23. 10. 2013, že žalovaná ako dlžník požiadala spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľa o poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 5 000 eur, so splátkami 133,07 eura bez poistenia mesačne, pri počte 60 mesačných splátok. Zmluva, ktorej sú súčasťou aj všeobecné podmienky, bola podpísaná žalovanou a právnym predchodcom žalobcu. Poistenie úveru dojednané medzi stranami nebolo. Zo zmluvy vyplýval termín konečnej splatnosti 10/2018. Z časti IX. zmluvných podmienok, bod 6.2 vyplývalo, že pokiaľ nebolo stanovené v zmluve inak, splátky sú splatné 20. dňa v mesiaci. Celková čiastka, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť veriteľovi

predstavovala sumu 7 984,20 eura, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 2 984,20 eura. RPMN bola dohodnutá na 22,2 %, fixná ročná úroková sadba 22,2 %, priemerná hodnota RPMN 20,83 % V časti 12.4 zmluvných podmienok bolo stanovené právo veriteľa na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky a v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jedenej splátky pod dobu dlhšiu ako 3 mesiace a Spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred. Z predžalobnej upomienky zo dňa 26. 04. 2017 vyplývalo, že veriteľ upozornil žalovanú, že je v omeškaní so zaplatením splátky splatnej 02/2017 a že je oprávnený úver zosplatiť. Z doručenky k tejto výzve je zrejmé, že žalovaná si uvedenú zásielku neprebrala v odbernej lehote a listina bola uložená na pošte odo dňa 12. 05. 2017 a vrátená dňa 23. 05. 2017. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 21. 06. 2017 vyplývalo, že veriteľ úver zosplatiť. Z notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. J. L. dňa 11.12.2017 N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 vyplýva, že bol schválený projekt rozdelenia zlúčením tak, že veriteľ zanikol a jeho právnym nástupcom bol právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB a.s.) a VÚB Leasing, a.s.. Z prílohy č. 1 k projektu vyplýva, že táto pohľadávka prešla na žalobcu. Z výpisu z obchodného registra veriteľa bolo preukázané, že zanikol 31. 12. 2017 výmazom z obchodného registra.

23. Súd prvej inštancie zmluvu medzi stranami sporu považoval za spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá platne a spĺňala zákonom predpísané náležitosti, s ktorým právnym posúdením sa odvolací súd stotožňuje. Žalovaná namietala, že uzavretá zmluva nemala písomnú formu, s ktorou námietkou sa nemožno v žiadnom prípade stotožniť, pretože zmluva uzavretá medzi stranami sporu bola doložená do súdneho spisu v písomnej podobe a ako už bolo uvedené, bola plne súladná so zákonom a s normami spotrebiteľského práva. Ďalej namietala, že zmluva neobsahovala termín konečnej splatnosti. Uvedené tvrdenie žalovanej sa tiež nezakladá na pravde, pretože v zmluve bol tento údaj vyjadrený mesiacom a rokom, t. j. 10/2018 s tým, že v časti IX. zmluvných podmienok, bod 6.2, bolo uvedené, že pokiaľ nebolo stanovené v zmluve inak, splátky sú splatné 20. dňa v mesiaci. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalovaná musela mať vedomosť o tom, že splátky bude platiť vždy v 20.-ty deň v mesiaci, teda poslednú splátku mala uhradiť 20. 10. 2018. Preto súd prvej inštancie správne rezultoval, že žalovaná mohla bez akýchkoľvek problémov vyvodiť termín konečnej splatnosti zo zmluvy a zmluvných podmienok. K uvedenému odvolací súd podotýka, že ak by aj žalovaná splatila svoju poslednú splátku v posledný deň mesiaca október 2018, teda nie podľa zmluvných podmienok v 20.ty deň, zodpovedalo by prirodzenému úsudku, že žalobca by takéto konanie žalovanej nevyhodnocoval ako porušenie zmluvných podmienok a nepostihoval žiadnou sankciou s ohľadom na jej platobnú disciplínu počas trvania úverového vzťahu.

24. Žalovaná namietala neplatné zosplatenie úveru veriteľom, pretože nebol dodržaný postup podľa ust. § 53. ods. 3 a § 565 OZ. S týmto tvrdením žalovanej sa odvolací súd nestotožňuje a v plnom rozsahu poukazuje na právne správne konštatovania súdu prvej inštancie v bode 25. a 26. odôvodnenia napadnutého rozsahu, ktoré v celom rozsahu preberá za svoje vlastné. Napriek tomu, v tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné objasniť inštitút predčasného zosplatenia úveru a jeho právny režim.

25. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, teda zosplatením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov. Splatnosť celej pohľadávky teda nenastáva priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku, prípadne či podá na súde žalobu na plnenie.

26. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

27. Ustanovenie § 565 OZ o strate výhody splátok je modifikované vo vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, ktoré nadobudlo účinnosť 01. 11. 2008 (zák. č. 379/2008 Z. z.) platí, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplatenie celého zvyšku pohľadávky, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, čo v danom prípade bolo zo strany žalobcu splnené.

28. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že pri splátke neuhradenej a splatnej ku dňu 02/2017 (20. 02. 2017) mohol žalobca uplatniť právo na zosplatnenie úveru najskôr po dátume 20. 05. 2017, čo aj v predmetnom prípade právny predchodca žalobcu realizoval. Teda medzi splatnosťou nezaplatenej splátky a dňom, ku ktorému veriteľ vyhlási predčasné zosplatnenie úveru, uplynuli aspoň tri mesiace a zároveň bola žalovaná na možnosť predčasného zosplatnenia úveru upozornená a to najmenej 15 dní pred jeho zosplatnením listom zo dňa 26. 04. 2017, ktorý jej nebol doručený, pretože žalovaná si predmetný list uložený na pošte dňa 12. 05. 2017 neprebrala v odbernej lehote. V ohľade posúdenia námietky žalovanej, že pre absenciu doručky k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti neboli splnené podmienky pre mimoriadne (predčasné) zosplatnenie úveru, odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, ktorý v tomto smere zaujal správny právny názor, že samotné zosplatnenie úveru bolo dohodnuté v bode 12.4. zmluvných podmienok, ktoré boli žalovanou podpísanou súčasťou zmluvy. Nesporné bolo, že žalovaná ako dlžníka bola preukázateľne upozornená na možnosť predčasného zosplatnenia úveru, ktoré upozornenie sa dostalo do jej dispozičnej sféry. Aj keď k samotnému úkonu predčasného zosplatnenia úveru žalobca nepredložil doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu, súd prvej inštancie správne konštatoval, že listina o zosplatnení úveru má viac-menej deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovanej s obsahom listiny o zosplatnení úveru, napríklad oboznámením sa so žalobou, ktorej prílohou bol aj list o zosplatnení úveru. Žalovaná tak pozitívne musela vedieť, aj s ohľadom na bod 12.4 zmluvných podmienok, o dôsledkoch nezaplatenia splatnej splátky, pre ktorú žalobca zosplatnil úver v celku. K uvedenému odvolací súd považuje za potrebné tiež poznamenať, že žalovaná iniciovala poskytnutie úveru žalobcom a práve ona o úver požiadala, reálne ho čerpala a spočiatku i riadne splácala. I spotrebiteľ je povinný pri svojom zadlžovaní sa postupovať rozumne, hospodárne a obozretne, musí v prvom rade sám chrániť svoje záujmy a neprenášať túto zodpovednosť na iné osoby, či súdnu moc a spoliehať sa na to, že bude kvalifikovaný ako slabšia strana v konaní. Riadne hospodáriaci spotrebiteľ by si mal byť vedomý svojich povinností, možností a schopností a pristupovať k zadlžovaniu sa vlastnej osoby mimoriadne zodpovedne. Tak ako je v záujme veriteľa poskytnúť úver a obchodovať, v záujme spotrebiteľa je častokrát čerpať úver za každú cenu, i s vedomím, že prípadne poskytnutý úver nebude môcť splácať. Žalovaná tak s ohľadom na skutočnosť, že úver z väčšej časti riadne splácala, a to bez pochybností o dátume splatnosti jednotlivých splátok, musela mať vedomosť o skutočnosti, že úver nespláca a teda na jej strane voči veriteľovi existuje dlh. Nemožno preto za tejto situácie ochraňovať konanie vedome poškodzujúce práva veriteľa, ak mala vedomosť o nemožnosti splácania úveru, túto situáciu mala žalovaná riešiť s veriteľom a zabezpečiť plnenie jej zmluvnej povinnosti.

29. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane rovnako správneho výroku o nároku na náhradu trov konania.

30. V závere svojho odvolania žalovaná v prípade výroku o nároku na náhradu trov konania poukázala na dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257, ktoré mali spočívať v jej zlej finančnej situácii, pretože má nízky príjem. Svoje tvrdenie však nijako nepreukázala.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhrady trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

35. Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania, tieto plnia dôležité funkcie pri prevencii a sú zároveň aj sankciou za neúspech v konaní, alebo za chybné vedenie konania. Trovy konania chránia pred šikanóznym vedením sporov a svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva.

36. V sporových konaniach sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov proti neúspešnej strane. Oslobodenie od povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane nie je možné, a to ani v prípade, ak bolo neúspešnej strane priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (toto sa vzťahuje len na jej prípadnú poplatkovú povinnosť) a nezbavuje ju to povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Výnimkou zo zásady zodpovednosti za výsledok je ust. § 257 CSP, ktoré umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Úvaha súdu, či ide o výnimočný prípad a či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa musí vždy zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočnú povahu. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je významným z hľadiska aplikácie § 257 CSP nielen charakter konania alebo charakter procesnej situácie, ale i okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na náhradu, postoj strán v konaní, pričom je potrebné prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán. Je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávnenej strany. Vo všeobecnosti možno zhrnúť, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen okolnosti spočívajúce vo veci, ale i okolnosti na strane strán, a to nielen toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný a či možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. Odvolací súd tiež poukazuje i na ustálenú judikatúru, podľa ktorej toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľie), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadať kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010 sp. zn. 2 MCdo 17/2009).

37. V súdnej veci niet sporu o tom, že žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, pretože vo veci samej mu bolo napadnutým rozsudkom v plnom rozsahu vyhovené a odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania tak bol dôvodný postup podľa § 255 ods. 1 CSP a priznanie nároku na náhradu trov konania v konaní plne úspešnému žalobcovi. Odvolací súd hodnotiac vec i z hľadiska aplikácie § 257 CSP, ktorého sa žalovaná až vo svojom odvolaní osobitne dovolávala, dospel k záveru o neexistencii dôvodov hodných osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi. Tieto totiž nemožno vzhľadom na žalovanou tvrdenej okolnosti, že má nízky príjem, bez akéhokoľvek preukázania uvedenej skutočnosti. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade aplikácie ust. 257 CSP musí ísť o celkom výnimočný prípad a výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu, pričom uplatnenie tohto osobitného kritéria na nepriznanie náhrady trov konania prichádza do úvahy len výnimočne, má sa to vykladať prísne reštriktívne. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Pokiaľ teda nebola zistená existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v danej veci pre aplikáciu § 257 CSP, pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania bolo potrebné postupovať podľa § 255 ods. 1 CSP.

38. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).